

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2018/19
Subject (*)	Placement		Code	652534008
Study programme	Máster Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Obligatory	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónPedagogía e Didáctica			
Coordinador	Garcia Barros, Susana		E-mail	susana.gbarros@udc.es
Lecturers	Chao Fernandez, Rocio		E-mail	rocio.chao@udc.es
	Couto Cantero, Pilar			pilar.couto@udc.es
	Garcia Barros, Susana			susana.gbarros@udc.es
Web				
General description				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	E1 - Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinar e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares.
A2	E2 - Identificar e analizar criticamente propostas interdisciplinares no ámbito educativo.
A7	E7 - Capacidade de aplicar coñecementos teóricos relativos ás Didácticas Específicas, tanto á investigación como á innovación e a avaliación.
A9	E9 - Ensaiar e avaliar formulacións de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover propostas de mellora en relación cos resultados obtidos.
A10	E10 - Coñecer os fundamentos teóricos que sustentan a investigación e innovación no ámbito das Didácticas Específicas.
A15	E15 - Identificar criterios de calidade e control tanto na investigación como na práctica docente, fomentando o espírito crítico, reflexivo e innovador.
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B9	G4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
B12	G7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C1	T1 - Capacidade de análise e síntese.
C2	T2 - Capacidade de adaptación a situacións novas.
C3	T3 - Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
C5	T5 - Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares.
C6	T6 - Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares.
C7	T7 - Comportarse con ética e responsabilidade social e ambiental como docente e/ou investigador.
C8	T8 - Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento.
C11	T11 - Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.
C13	T13 - Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do entorno social.	AC2	BC5 BC9 BC12	CC1 CC2 CC5
Relacionar teoría e práctica en contextos educativos reais, tanto no ámbito docente como investigador, aplicando un pensamento crítico, lóxico e creativo.	AC7 AC15	BC2	CC3 CC6 CC7
Coñecer e analizar propostas educativas innovadoras, que polas súas características particulares, teñan un valor exemplarizante.	AC9	BC2 BC5	CC8 CC11 CC13
Ser capaz de recabar información en contextos de Educación Infantil e/ou Primaria para o seu posterior análise e aplicación a proxectos de investigación e/ou innovación educativa.	AC1 AC2 AC10	BC5 BC9	CC1 CC5 CC6

Contents	
Topic	Sub-topic
Proxectos de innovación aplicados en contextos escolares e non escolares.	Desenvolver, na medida do posible, un proxecto aplicado ao contexto no que señalicen as prácticas.
Recursos para a investigación e a innovación en contexto: aplicación de métodos de recollida de información en situacións reais.	Estudos de caso, método etnográfico, metodoloxía de proxectos, etc.
Reflexión sobre a práctica observada como recurso para a investigación e a Innovación en Educación Infantil e/ou Primaria	Análise crítico sobre a práctica observada.
Avances recentes en investigación e innovación no contexto das Didácticas Específicas.	Revisión bibliográfica sobre as últimas investigacións e innovacións en Didácticas específicas e a súa comparación coa realidade.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Events academic / information	A1 A2 A10 B9 C7 C2	5	10	15
Field trip	A7 A15 B2 B12 C1 C3 C5	75	0	75
Supervised projects	A9 B5 C6 C11	0	45	45
Case study	A2 A15 C3 C5 C8 C13	4	10	14
Personalized attention		1	0	1
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Events academic / information	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.

Field trip	Actividades desenvolvidas nun contexto externo ao contorno académico universitario (empresas, institucións, organismos, monumentos, etc.) relacionadas co ámbito de estudo da materia. Estas actividades céntranse no desenvolvemento de capacidades relacionadas coa observación directa e sistemática, a recollida de información, o desenvolvemento de produtos (bosquexos, deseños, etc.), etc.
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "cómo facer as cosas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Case study	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "cómo facer as cosas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Events academic / information	A1 A2 A10 B9 C7 C2	Actividades realizadas polo alumnado que implican a asistencia e/ou participación en eventos científicos e/ou divulgativos (congresos, xornadas, simposios, cursos, seminarios, conferencias, exposicións, etc.) co obxectivo de profundar no coñecemento de temas de estudo relacionados coa materia. Estas actividades proporcionan ao alumnado coñecementos e experiencias actuais que incorporan as últimas novidades referentes a un determinado ámbito de estudo.	10
Field trip	A7 A15 B2 B12 C1 C3 C5	Refírese ao período de asistencia ao centro onde se realizarán as prácticas. Precísase a avaliación positiva do titor/a do centro para poder pasar á segunda fase da avaliación.	45
Supervised projects	A9 B5 C6 C11	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "cómo facer as cosas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.	45

Assessment comments

O proceso de avaliación consta de dúas fases. En primeiro lugar, o/a titor/a do centro deberá emitir un informe sobre o desenvolvemento das prácticas que suporá un 45% da nota final.

Se a valoración do titor/a do centro do practicum é favorable, a persoa titora da universidade valorará a memoria -45%- e a participación a en xornadas/reunión -10%-. Se a valoración non é favorable (menor que 5) a cualificación da materia será suspenso e a cualificación será como máximo un 4.

Para aprobar a materia será necesario que o alumnado supere cada un dos apartados

Para a cualificación da memoria teranse en conta os seguintes aspectos:

- Cuestións formais (10%)
- Proposta de acción (60%)
- Reflexión do proceso e implicacións educativas (30%)

Sources of information

Basic	- Garcia Aretio, L. (2009). Claves para la educación: actores, agentes y escenarios en la sociedad actual. . Madrid: UNED - Bolívar, A. (2000). Los centros educativos como organizaciones que aprenden. Promesas y realidades.. Madrid: La Muralla. - Carbonell Sebarroja, J. (2008). Una educación para mañana. Barcelona: Octaedro. - Fernández Enguita, M. (2001). Educar en tiempos inciertos. . Madrid: Morata. - Bernstein, B. (1989). Clase y pedagogías visibles e invisibles. Madrid: Akal Universitaria - Carbonell Sebarroja, J. (2009). La vida escolar en un curso: cosas que no siempre se explican.. Barcelona: Graó. - Camps, V. (2008). Creer en la educación. La asignatura pendiente.. Barcelona: Península. - Castells Cuixart, P. (2011). Tenemos que educar: ideas para acabar con la crisis de autoridad y la mala educación. . Barcelona: Península. - Coll, C., Martín, E., Mauri, T., Miras, M., Onrubia, J., Solé, I., et al. (1993). El constructivismo en el aula.. Barcelona: Graó. - Domenech, J. y Guerrero, J. (2005). Miradas a la educación que queremos. Barcelona: Graó. - Edwards, D., y Mercer, N. (1988). El conocimiento compartido: el desarrollo de la comprensión en el aula.. Barcelona: Paidós. - Esteve, O., Mellef, K. y Ansina, A. (2010). Creando mi profesión. Una propuesta para el desarrollo profesional del profesorado. . Barcelona: Octaedro. - Fernández Enguita, M. (1999). La profesión docente y la comunidad escolar: crónica de un desencuentro.. Madrid: Morata. - Fernández Pérez, M. (1994). Las tareas de la profesión de enseñar. . Madrid: SXXI - Hargreaves, A. (1996). Profesorado, cultura y postmodernidad (cambian los tiempos, cambia el profesorado). . Madrid: Morata. - Hargreaves, A. (2003). Enseñar en la sociedad del conocimiento. . Barcelona: Octaedro. - Mañu Noain, J. (2010). Docentes competentes. Por una educación de calidad.. Madrid: Narcea. Esta bibliografía complementarase en función da materia curricular na que o alumno/a focalice o seu prácticum e a súa investigación.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.